

vens § 226, stk. 1 (se herom pkt. 3.1.1 ovenfor), jf. retsplejelovens § 9, stk. 4.

Ved sø- og handelssager forstås civile sager, i hvilke fagkundskab til søforhold eller til handelsforhold skønnes at være af betydning, jf. retsplejelovens § 6, stk. 5. Ved afgørelsen af, om en sag er en sø- eller handelssag, tages hensyn til, om parterne ønsker, at retten skal tiltrædes af sagkyndige medlemmer. Sager, der opstår af ansættelsesforhold mellem arbejdsgivere og deres ansatte, behandles dog kun ved Sø- og Handelsretten, hvis sagen er omfattet af en eller flere af henvisningsbestemmelserne i retsplejelovens § 226, stk. 1, nr. 1-5, jf. retsplejelovens § 9, stk. 6. Til gengæld er der mulighed for henvisning til Sø- og Handelsretten af sådanne sager også fra byretter uden for Storkøbenhavn.

Parterne kan aftale, at en sø- eller handelssag skal behandles ved Sø- og Handelsretten, selv om der ikke er værneting i Storkøbenhavn, jf. retsplejelovens § 9, stk. 5. Parterne kan omvendt også aftale, at en sø- eller handelssag, for hvilken der er værneting i Storkøbenhavn, ikke skal behandles ved Sø- og Handelsretten, jf. retsplejelovens § 20.

Parterne kan endvidere aftale, at sager, der efter markedsføringslovens § 14, stk. 1 (fra den 1. juli 2006 § 21, stk. 1), lov om visse betalingsmidler § 19, stk. 1, varemærkelovens § 43, stk. 5, eller designlovens § 42, stk. 1, hører under Sø- og Handelsretten, ikke skal anlægges ved Sø- og Handelsretten.

Derimod kan Sø- og Handelsrettens kompetence efter varemærkelovens § 43 a (EF-varemærker) og designlovens § 42, stk. 2 (EF-design) ikke fraviges ved aftale. Det samme gælder formentlig Sø- og Handelsrettens kompetence efter produktsikkerhedsloven og udbudsklagenævnsloven samt i sager om tvangslicens.

Sammenfattende falder de civile domssager ved Sø- og Handelsretten således i tre grupper. Der er de almindelige sø- og handelssager, hvor Sø- og Handelsrettens stedlige område er begrænset til Storkøbenhavn, hvis ikke andet er aftalt, og hvor der gælder særlige regler for sager med en økonomisk værdi på højst 100.000 kr. og for ansættelsesretlige sager. Dernæst er der sager efter markedsføringsloven, lov om visse betalingsmidler, varemærkeloven og designloven, hvor Sø- og Handelsrettens kompetence er landsdækkende (og ikke begrænset af en værdigrænse), men kan fraviges ved aftale. Endelig er der sager efter produktsikkerhedsloven og udbudsklagenævnsloven samt sager om tvangslicens og om EF-varemærker og EF-design, hvor Sø- og Handelsrettens kompetence li-

geledes er landsdækkende (og ikke begrænset af en værdigrænse), og ikke kan fraviges ved aftale.

Under Sø- og Handelsretten hører endvidere sager om konkurs, anmeldt betalingsstandsning, tvangsak-kord og gældssanering i Storkøbenhavn, jf. retsplejelovens § 9, stk. 3, nr. 5, og konkurslovens § 4.

Under Sø- og Handelsretten hører endelig forbud efter EF-varemærkeforordningen eller EF-designforordningen, der skal have virkning på enhver medlemsstats område, jf. varemærkelovens § 43 c og designlovens § 43, stk. 2.

Sø- og Handelsrettens afgørelser i civile sager appelleres til Højesteret, jf. retsplejelovens § 368, stk. 3, og § 392. I sager efter konkursloven og i forbudssager om EF-varemærker og EF-design appelleres Sø- og Handelsrettens afgørelser dog til Østre Landsret, jf. konkurslovens § 252, varemærkelovens § 43 c, stk. 2, og designlovens § 43, stk. 5.

3.1.2.2. Under Sø- og Handelsretten hører straffesager, i hvilke fagkundskab til søforhold skønnes at være af betydning, jf. retsplejelovens § 9, stk. 3, nr. 2, hvis der er værneting for sagen i Storkøbenhavn, jf. retsplejelovens § 9, stk. 2.

Ved Sø- og Handelsretten kan endvidere behandles straffesager, hvor der er spørgsmål om at frakende retten til at drive virksomhed med kreditgivning, jf. kreditaftalelovens § 57, og straffesager om overtrædelse af markedsføringsloven, lov om visse betalingsmidler eller lov om produktsikkerhed, jf. markedsføringslovens § 14, stk. 2 (fra den 1. juli 2006 § 21, stk. 1), lov om visse betalingsmidler § 19, stk. 2, og lov om produktsikkerhed § 26.

Sø- og Handelsrettens afgørelser i straffesager appelleres til Højesteret, jf. retsplejelovens § 967 og § 968, stk. 4.

3.2. Lovforslagets udformning

3.2.1. Byretternes og landsretternes kompetence

3.2.1.1. Retsplejerådet har i betænkning nr. 1401/2001 overvejet, hvad der vil være den mest hensigtsmæssige udformning af domstolssystemet i relation til kompetencen til at behandle civile retssager. Som nærmere beskrevet nedenfor finder rådet, at det bedste vil være at indrette systemet på en sådan måde, at byretterne kan fungere som den almindelige førstinstans i alle sager. Rådet anfører, at dette bl.a. forudsætter, at der indføres mulighed for kollegial behandling (dvs. medvirken af flere dommere) i byretten, jf. herom pkt. 4.2.1 nedenfor.

Retsplejerådet finder således, at overvejelser om byretternes og landsretternes kompetence bør kunne